

FIȘA DISCIPLINEI
Finanțe și fiscalitate
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării
1.3. Departamentul	Departamentul de Administrație și Management Public
1.4. Domeniul de studii	Științe Administrative
1.5. Ciclul de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Școala Doctorală de Administrație și Politici Publice
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la zi

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Finanțe și fiscalitate				Codul disciplinei: SCDAPP4	
2.2 Titularul activităților de curs				Prof. univ. dr. Dan-Tudor Lazăr			
2.3 Titularul activităților de seminar				Prof. univ. dr. Dan-Tudor Lazăr			
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					200
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					76
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					76
Tutoriat					5
Examinări					5
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual	186				
3.8 Total ore pe semestru	200				
3.9 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe

6.1 Competențe specifice acumulate

Competențe cheie	La finalizarea cursului de Finanțe și fiscalitate, studentul va fi capabil să: • Explice și utilizeze corect conceptele fundamentale ale finanțelor publice și ale fiscalității. • Analizeze structura și funcționarea bugetelor publice, precum și rolul acestora în economia națională. • Aplice metode și tehnici de elaborare a bugetelor publice. • Utilizeze metode și instrumente fiscale în analiza veniturilor publice și a politicilor fiscale. • Colecteze, prelucreze și interpreteze date financiare și fiscale folosind instrumente adecvate. • Elaboreze analize și interpretări critice privind deciziile financiare și fiscale. • Prezinte clar și argumentat informații, analize și concluzii în domeniul finanțelor publice și fiscalității.
Competențe transversale	• Înțelegerea și operarea cu concepte specifice finanțelor publice • Analiza bugetelor publice • Utilizarea metodelor de elaborare a bugetelor • Înțelegerea metodelor și tehnicilor fiscale
Competențe profesionale fundamentale	• Dezvoltarea gândirii critice • Dezvoltarea unor abilități specifice prezentărilor în public • Colectarea și analiza datelor • Utilizarea de metode/instrumente pentru prelucrarea datelor

6.2 Rezultatele învățării

Cunoștințe	La finalizarea disciplinei, doctorandul va fi capabil să: • explice conceptele fundamentale ale finanțelor publice și ale fiscalității în sectorul public; • descrie și interpretează structura și funcționarea bugetului general consolidat; • analizeze etapele procesului bugetar și rolul acestora în alocarea resurselor publice; • explice sistemul veniturilor și cheltuielilor publice, inclusiv diferențele dintre venituri ordinare și extraordinare; • analizeze principiile și mecanismele impozitării directe și indirecte; • interpreteze rolul fiscalității ca pârghe economică, financiară și socială; • înțeleagă relația dintre finanțe publice, politici fiscale și dezvoltare economică.
Abilități	La finalizarea disciplinei, doctorandul va fi capabil să: • utilizeze baze de date financiare și fiscale naționale și internaționale (ex. MFP, Eurostat, World Bank); • colecteze și structureze date financiare relevante pentru analiza bugetară și fiscală; • analizeze bugete publice și execuții bugetare la nivel central și local; • aplice metode de elaborare și analiză a bugetelor publice; • interpreteze impactul măsurilor fiscale asupra diferitelor categorii socio-economice; • evalueze critic politici fiscale existente din perspectiva eficienței, echității și sustenabilității; • coreleze analiza financiar-fiscală cu problematica de cercetare a tezei de doctorat.

Responsabilități și autonomie	La finalizarea disciplinei, doctorandul va fi capabil să: • exercite autonomie analitică în interpretarea datelor financiare și fiscale complexe; • asume responsabilitatea utilizării corecte și transparente a informațiilor bugetare și fiscale; • fundamenteze evaluări și poziții critice privind politicile fiscale, pe baza datelor empirice; • delimiteze implicațiile economice, sociale și etice ale deciziilor bugetare și fiscale; • integreze analiza financiar-fiscală în cercetări doctorale cu impact asupra politicilor publice; • auto-evalueze limitele analizelor realizate și gradul de incertitudine asociat datelor financiare; • argumenteze responsabil utilizarea resurselor publice în contexte instituționale și academice.
-------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea și acumularea cunoștințelor specifice domeniului finanțelor publice. Utilizarea de metode moderne pentru analiza bugetelor și politicilor fiscale.
7.2. Obiectivele specifice	Până la sfârșitul semestrului, studenții ar trebui: 1. Să utilizeze bazele de date financiare și fiscale (MFP, Eurostat, World Bank, etc.) 2. Să colecteze date proprii folosind metodele specifice finanțelor publice 3. Să evalueze în mod critic propriile cercetări și pe cele ale altor oameni de știință.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere – Finanțe publice	Prezentare. Discuții & dezbateri	Istoric, Concepte, Functii, Rol
2. Bugetul general consolidat	Prezentare. Discuții & dezbateri	a) Bugetului de stat; b) Bugetul general centralizat al unităților administrativ teritoriale; c) Bugetului asigurărilor sociale de stat; d) Bugetelor fondurilor speciale; e) Bugetului trezoreriei statului; f) Bugetelor instituțiilor publice autonome;

		g) Bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz; h) Bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii; i) Bugetului fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice; Bugetului fondurilor externe nerambursabile.
3. Procesul bugetar	Prezentare. Discuții & dezbateri	Elaborarea Dezbaterea și aprobarea Execuția Controlul bugetar
4. Sistemul bugetar	Prezentare. Discuții & dezbateri	Buget federal vs buget național Descentralizarea și autonomia financiară Veniturile și cheltuielile publice
5. Bugetele locale	Prezentare. Discuții & dezbateri	Bugetelor județelor Bugetele municipiilor, orașelor și comunelor Metode de elaborare a bugetelor locale
6. Sistemul veniturilor publice	Prezentare. Discuții & dezbateri	Venituri bugetare și extrabugetare (ordinare și extraordinare) Venituri parafiscale și nefiscale
7. Veniturile bugetare (ordinare)	Prezentare. Discuții & dezbateri	Impozite directe și indirecte Controversa impozite directe – impozite indirecte Venituri din întreprinderile și proprietățile statului
8. Veniturile extrabugetare (extraordinare)	Prezentare. Discuții & dezbateri	Împrumuturile de stat Emisiunea monetară
9. Sistemul cheltuielilor publice	Prezentare. Discuții & dezbateri	Cheltuieli militare Cheltuieli cu întreținerea aparatului de stat Cheltuieli privind datoria publică Cheltuieli privind acordarea de subvenții și alte avantaje Cheltuieli pentru dezvoltarea sectorului economic de stat Cheltuieli pentru acțiunile social – culturale Cheltuieli pentru cercetare – dezvoltare

10. Elementele tehnice ale impozitelor	Prezentare. Discuții & dezbatere	Subiectul (platitorul) impozitului; Suportatorul (destinatarul) impozitului; Obiectul impunerii; Sursa impozitului; Unitatea de impunere; Cota impozitului; Asieta fiscală; Termenul de plată.
11. Activizarea impozitului ca pârghie	Prezentare. Discuții & dezbatere	Impozitul: pârghie economică; pârghie financiară; pârghie fiscală.
12. Impozite directe vs impozite indirecte	Prezentare. Discuții & dezbatere	Avantajele și dezavantajele fiscalității directe Rolul contemporan al fiscalității Impozitele indirecte între avantaje și dezavantaje Fiscalitatea indirectă astăzi
13-14. Prezentarea preliminară a proiectului / lucrării finală	Prezentare. Discuții & dezbatere	Analiza datelor colectate Interpretarea datelor Formularea concluziilor
Bibliografie: Dan Tudor Lazăr, Adrian Inceu, Bogdan Moldovan, Finanțe și bugete publice, Ediția a 3- a, Editura Accent, 2009; Harvey Rosen , Ted Gayer, Public Finance, McGraw-Hill/Irwin; 9 edition (September 25, 2009); Iulian Vacarel, colectiv, Finanțe publice(ed a VI-a) , ed. Didactica si Pedagogica, 2007; Joseph, E. Stiglitz, Economics of the Public Sector 3rd Edition, Editura Norton & Co., New York, 2000; Ronald C. Fisher., State and local public finance 3rd edition, Editura South-Western College Pub, London, 2006; Tresch, R.W., 2022. Public Finance: A Normative Theory. 4th ed. Academic Press; Tatiana Mosteanu, colectiv, Buget si trezorerie publica, ed a 3-a revizuita, Ed. Universitara 2008; Ungureanu, M. D., Nedelescu, M., Croitoru, L. E., Bartalis, A. (coord.) – Buget și trezorerie publică – Editura Universitară, București, 2020; Deschamps, Niswander, Prendergast, Fundamentals of Taxation, ed. actualizată 2023/2024; Tkachenko, Liudmila. (2022). Public Finance Management: Essence, Problems, and Development Prospects. 10.5772/intechopen.109195; Nastase, G.I., Buget și trezorerie publică – Editura Universitară, ediția a VIII-a revăzută, 2021.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere – Finanțe publice	Prezentare. Discuții & dezbatere	Istoric, Concepte, Funcții, Rol

2. Bugetul general consolidat	Prezentare. Discuții & dezbateri	j) Bugetului de stat; k) Bugetul general centralizat al unităților administrativ teritoriale; l) Bugetului asigurărilor sociale de stat; m) Bugetelor fondurilor speciale; n) Bugetului trezoreriei statului; o) Bugetelor instituțiilor publice autonome; p) Bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz; q) Bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii; r) Bugetului fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice; Bugetului fondurilor externe nerambursabile.
3. Procesul bugetar	Prezentare. Discuții & dezbateri	Elaborarea Dezbaterea și aprobarea Execuția Controlul bugetar
4. Sistemul bugetar	Prezentare. Discuții & dezbateri	Buget federal vs buget național Descentralizarea și autonomia financiară Veniturile și cheltuielile publice
5. Bugetele locale	Prezentare. Discuții & dezbateri	Bugetelor județelor Bugetele municipiilor, orașelor și comunelor Metode de elaborare a bugetelor locale
6. Sistemul veniturilor publice	Prezentare. Discuții & dezbateri	Venituri bugetare și extrabugetare (ordinare și extraordinare) Venituri parafiscale și nefiscale
7. Veniturile bugetare (ordinare)	Prezentare. Discuții & dezbateri	Impozite directe și indirecte Controversa impozite directe – impozite indirecte

		Venituri din întreprinderile și proprietățile statului
8. Veniturile extrabugetare (extraordinare)	Prezentare. Discuții & dezbateri	Împrumuturile de stat Emisiunea monetară
9. Sistemul cheltuielilor publice	Prezentare. Discuții & dezbateri	Cheltuieli militare Cheltuieli cu întreținerea aparatului de stat Cheltuieli privind datoria publică Cheltuieli privind acordarea de subvenții și alte avantaje Cheltuieli pentru dezvoltarea sectorului economic de stat Cheltuieli pentru acțiunile social – culturale Cheltuieli pentru cercetare – dezvoltare
10. Elementele tehnice ale impozitelor	Prezentare. Discuții & dezbateri	Subiectul (platitorul) impozitului; Suportatorul (destinatarul) impozitului; Obiectul impunerii; Sursa impozitului; Unitatea de impunere; Cota impozitului; Asieta fiscală; Termenul de plată.
11. Activizarea impozitului ca pârghie	Prezentare. Discuții & dezbateri	Impozitul: pârghie economică; pârghie financiară; pârghie fiscală.
12. Impozite directe vs impozite indirecte	Prezentare. Discuții & dezbateri	Avantajele și dezavantajele fiscalității directe Rolul contemporan al fiscalității Impozitele indirecte între avantaje și dezavantaje Fiscalitatea indirectă astăzi
13-14. Prezentarea preliminară a proiectului / lucrării finală	Prezentare. Discuții & dezbateri	Analiza datelor colectate Interpretarea datelor Formularea concluziilor
Bibliografie Nu este cazul.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul de finanțe și fiscalitate este adecvat cerințelor legate de dezvoltarea abilităților de utilizare a conceptelor specifice și de cercetare în domeniu, necesare în procesul de elaborare a tezei de doctorat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Proiect final, care constă în identificarea unui aspect legat de cercetarea fiecărui student care poate fi abordat din perspectivă financiară și/sau fiscală.	Lucrarea scrisă se evaluează pe baza unui barem; studenții trebuie să realizeze și prezentarea orală a lucrării, în cadrul prezentării fiind punctate aspecte ce țin de calitatea prezentării	70%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea unui studiu de caz care vizează bune practici în managementul financiar al unei instituții publice sau comunități locale din România	Barem care evaluează calitatea studiului de caz propus, claritatea sumarizării ideilor principale, importanța ideilor propuse spre dezbateri colegilor etc.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Studentul trebuie să obțină calificativul promovat			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

Data completării:
Octombrie 2025

Semnătura titularului de curs
Prof. univ. dr. Dan-Tudor Lazăr

Semnătura titularului de seminar
Prof. univ. dr. Dan-Tudor Lazăr